

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА,
ИНФОРМАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ И СЪОБЩЕНИЯТА
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ “МОРСКА АДМИНИСТРАЦИЯ”

ул. “Дякоп Игнатий” № 9, София 1000
тел: (+359 2) 930 09 10
факс: (+359 2) 930 09 20

bma@marad.bg
www.marad.bg

ОДОБРЯВАМ:

кдп инж. С. Църнаклийски,
Изпълнителен директор на
ИА “Морска администрация”
28. 02. 2010 г., София

НАЦИОНАЛНИ СТАНДАРТИ
за провеждане на обучение в курс
“ОФИЦЕР ПО СИГУРНОСТТА НА КОРАБА”
“Ship Security Officer”

МАКСИМАЛЕН БРОЙ КУРСИСТИ:	18
МИНИМАЛЕН БРОЙ КУРСИСТИ:	3
БРОЙ НА КУРСИСТИТЕ В ГРУПА ЗА УПРАЖНЕНИЕ:	3
ПРОГРАМНИ ЧАСОВЕ:	19.5

НАЦИОНАЛНИ СТАНДАРТИ

за провеждане на обучение в курс

ОФИЦЕР ПО СИГУРНОСТТА НА КОРАБА

1. ПРЕДМЕТ

Курсът е задължителен за всички морски лица, които ще изпълняват задълженията на офицер по сигурността на кораби от морския флот и включва задължителните минимални изисквания за подготовка и издаване на свидетелство, определени от Правило VI/5 и раздел A-VI/5 на STCW Code, както е изменен и ИМО Model Course 3.19 - Ship Security Officer. Подготовката включва придобиване на знания и умения, необходими за изпълнение на задълженията на офицера по сигурността на търговски кораб в съответствие с изискванията на Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците 1978, както е изменена и допълнена.

2. ЦЕЛИ

Лицата, които успешно преминат този курс трябва:

да познават - актуалните заплахи за морската сигурност; нормативните документи по морска сигурност; отговорностите по сигурността; методологията за оценка на сигурността на кораба; основното оборудване по сигурността; съдържанието и поддръжката на Плана за сигурност на кораба; действията и процедурите по морската сигурност; основите на обучението по сигурността; администриране на сигурността

и да могат да - извършват редовни проверки на сигурността на кораба; прилагат и поддържат план за сигурност на кораба и предлагат промени; координират действията по сигурността при обработка на товара и корабните запаси; взаимодействат с офицера по сигурност на компанията и на пристанищно съоръжение; осигуряват необходимата подготовка на екипажа; докладват инциденти по сигурността; водят задължителната документация.

3. ФОРМА НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА

Обучението се провежда присъствено в лекционна зала. Часовете дадени в тематичния план и тематичната програма са астрономически часове. Курсът се организира и провежда в съответствие с процедурите по СУК на обучаващата институция. Занятията се планират така, че да не надвишават 10 часа дневно. Методическата им последователност и почивки между тях се определя от обучаващата институция в разписание на занятията в курса по примерен образец даден в Приложение 1.

При започване на курса на курсистите се предоставят учебни помощни материали (ISPS Code, тематичен план, скриптове на лекции, записки за курсиста). Лекторът, в зависимост от усвояване от обучаемите на материала по дадена тема може да промени продължителността на определена лекция за сметка на лекция от същата област на компетентност.

4. ВХОДНИ СТАНДАРТИ

Задължително е обучаемите да отговарят на следните изисквания - да са морски правоспособни лица от оперативно или управленско ниво както е определено в STCW и 12 месеца плавателен стаж. По желание на корабопричителя могат да се обучават и лица със средно образование, които нямат морска правоспособност, но са работили на кораб на длъжност, за която не се изисква правоспособност най-малко 12 месеца.

5. ОСВИДЕТЕЛСТВАНЕ

На лицата успешно завършили курса се издава свидетелство “**Ship Security Officer**” от Изпълнителна агенция “Морска Администрация” по формата предвидена в приложение №27 на Наредба №6 за компетентност на морските лица в Република България. За да бъде издадено свидетелство, обучаващата институция представя в дирекция “Морска администрация”, която ще издава свидетелството - копие на дневника на курса (приложение №12, към чл.58, ал.1 на Наредба №6), протокола от изпита, решавания на изпита тест, копие на видеозаписа от изпита. Копието на дневника на курса, решавания на изпита тест и протокола от изпита могат да се представят сканирани на електронен носител. Протокола от изпита се представя задължително и на хартиен носител.

6. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ

Обучението в курса се провежда от преподаватели, които притежават морско образование, служба на корабите и имат достатъчно опит при постигане сигурност на море, познават подробно изискванията на Глава XI-2 на SOLAS 74 и ISPS Code, както и Регламент 725 от 2004 г. на Европейския парламент и на Съвета.

Те трябва да притежават свидетелство за завършен курс за инструктори по морска сигурност или “**Ship Security Officer**”, да са преминали ИМО моделен курс 6.09 и да притежават съответния свидетелство. Допълнително, преподавателите извършващи оценка и провеждащи вътрешен изпит трябва да са преминали ИМО моделен курс 3.12 и да притежават съответното свидетелство.

7. ОЦЕНКА И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА

Оценката на познанията на обучаемите са извършва текущо по време на занятията, чрез устни изпити по шестобалната система в хода на провежданите занятия, като оценките се отбелязват в дневника на курса. В края на курса познанията на курсистите се установяват чрез тест съдържащ 30 въпроса. За успешно преминал теста се счита обучаем, който е дал най-малко 25 верни отговора. Теста се изготвя в три варианта, като за всеки курс е различен от предходните курсове. Теста се провежда за време до 45 минути.

Курсист, който не положи успешно теста има право в срок до един месец да се яви повторно на изпит. При второ неуспешно явяване курсистът преминава целият курс отначало.

8. ДОКУМЕНТИРАНЕ

Документиране на провеждането на курса се извършва в дневника по чл.58 от Наредба №6 за компетентност на морските лица в Република България. За всеки курс ръководителят поддържа документация за входящото ниво на обучаемите (ф.к. на диплом за образование, копие на сертификат за правоспособност (когато лицето притежава такъв), изтегления и решаван тест, оригинала на попълнения от всеки курсист тест и видеозапис* от изпита. Цялата документацията по провеждането на курса (тематичен план, скриптове на лекции, записки за курсиста, изтеглен вариант на теста, попълнения от всеки курсист тест, протокол от изпита, копие на диплома) се съхранява в продължение на 5 (пет) години от организатора на курса. В процедурите по управление на качеството на съответната обучаваща институция се включват тези изисквания по документиране.

**ЗАБЕЛЕЖКА: Видеозаписът от изпита трябва да бъде с такова качество, че да осигурява наблюдение на всички лица полагащи изпита – за цялото време на изпита с възможност за добро разпознаване на лицата и техните действия по време на изпита.*

9. ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА И УЧЕБНИ МАТЕРИАЛИ ЗА ОБУЧЕНИЕ

Теоретичните занятия и ситуационната игра се провеждат в лекционна зала с дъска за писане и демонстрационна маса. Залата да е оборудвана с шрайбпроектор и аудио-визуална техника или компютър с мултимедия, да е осигурено работно място за всеки курсист.

За провеждане на курса трябва да е осигурено следното:

9.1. Зала с мултимедиен проектор и компютърна техника отговаряща на санитарно-хигиенните изисквания;

9.2. Примерна корабна документация по сигурността включваща оценка и план за сигурност, записи по сигурността изисквани по чл.А.10 на ISPS кода (за тренировките, проверки оборудване, преглед плана, декларации по сигурността и т.н) – по 1 комплект на обучаем;

9.3. Международен кодекс за сигурност на корабите и пристанищните съоръжения - по 1 брой на обучаем;

9.4. Sample Ship Security Plan, ABS, 2003 – по 1 брой на обучаем;

9.5. Наредба № 53 за условията и реда за постигане на сигурността на корабите и пристанищата, от 02.07.2004 г. с измененията и допълненията от 28.08.2007 г., издадена от Министерство на транспорта, Министерство на вътрешните работи и Министерство на финансите – по 1 брой на обучаем;

9.6. Регламент (ЕО) №725/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31.03.2004 г. относно подобряване на сигурността на корабите и на пристанищните съоръжения - 1бр.

10. ТЕМАТИЧЕН ПЛАН

№	ОБЛАСТ НА КОМПЕТЕНТНОСТ	ЛЕКЦИИ (часове)	УПРАЖ- НЕНИЯ (часове)
1	Въведение в морската сигурност	1.5	-
2	Политика по морска сигурност	1.0	-
3	Отговорности по сигурността	1.5	-
4	Оценка на сигурността на кораба	2.0	0.5
5	Оборудване по сигурността	1.0	-
6	План за сигурност на кораба	1.5	0.5
7	Идентифициране, разпознаване и реагиране на заплахи	1.5	1.0
8	Действия по сигурността на кораба	1.0	-
9	Готовност за извънредни ситуации, тренировки и учения	1.0	-
10	Администриране на сигурността	1.0	0.5
11	Обучение по сигурността	1.0	-
12	Ситуационна игра	-	2.0
13	Изпит	-	1.0
	Всичко:	14.0	5.5
	ОБЩО:		19.5

11. ТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА

No	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ	ЛЕКЦИИ (часове)	УПРАЖ- НЕНИЯ (часове)
1.	Въведение в морската сигурност	1.5	-
1.1	Описание на курса. Знания и умения, които трябва да се придобият	0.5	-
1.2	История на проблема. Актуални заплахи за морската сигурност	0.5	-
1.3	Корабни и пристанищни операции - условия	0.5	-
2.	Политика по морска сигурност	1.0	-
2.1	Международни нормативни документи по морска сигурност. Национални нормативни документи по морска сигурност. Основни дефиниции. Правни последици от действията или бездействието на офицера по сигурността на кораба	1.0	-
2.2	Нормативни документи по морска сигурност, приети след 01.07.2004 г.	-	-
2.3	Боравене с документи и комуникации, съдържащи информация за сигурността.	-	-
3.	Отговорности по сигурността	1.5	-
3.1	Отговорности на правителствата. Отговорности на признатите организации по сигурността.	0.5	-
3.2	Отговорности по сигурността на компанията, на кораба и на пристанищно съоръжение.	0.5	-
3.3	Отговорности на офицера по сигурността на кораба, компанията и пристанищното съоръжение.	0.5	-
3.4	Отговорности на членовете на корабния екипаж със специални задължения по сигурността и на персонала на пристанищното съоръжение със специални задължения по сигурността. Отговорности на други категории персонал.	-	-
4.	Оценка на сигурността на кораба	2.0	0.5
4.1	Характеристика на заплахите за морската сигурност по типове и региони.	0.5	-
4.2	Методология за оценка на риска	0,5	0.5
4.3	Инструменти за провеждане на оценка сигурността на кораба	0.5	-
4.4	Инспектиране на сигурността на място. Документиране на оценката на сигурността.	0.5	-
5.	Оборудване по сигурността	1.0	-
5.1	Системи и оборудване по сигурността. Нови технически средства за защита на кораба	0.5	-
5.2	Експлоатационни ограничения на системите и оборудването по сигурността	0.25	-
5.3	Тестване, калибриране и поддръжка на системите и оборудването по сигурността. Документиране.	0.25	-
6.	План за сигурност на кораба	1.5	0.5
6.1	Предназначение и съдържание на плана за сигурност на кораба.	0.5	0.5
6.2	Въпроси свързани с поверителността на плана	0.5	-
6.4	Прилагане на плана. Поддръжка и промяна на плана.	0.5	-
7.	Идентифициране, разпознаване и реагиране на заплахи	1.5	1.0
7.1	Откриване и разпознаване на оръжия, опасни субстанции и устройства. Техники, използвани за заобикаляне на мерките за	0.5	0.5

	сигурност.		
7.2	Методи за физически претърсвания и ненаатрапчиви инспекции. Изпълнение и координиране на претърсванията.	0.5	0.5
7.3	Недискриминационни методи за разкриване на лица, представляващи потенциални рискове за сигурността. Управление на тълпи и техники за контрол на човешки маси.	0,5	-
8.	Действия по сигурността на кораба	1.0	-
8.1	Необходими действия при различни нива на сигурност	0,5	-
8.2	Поддържане на сигурността при взаимодействието кораб-пристанище	0.25	-
8.3	Използване на декларацията за сигурност	-	-
8.4	Изпълнение на процедурите за сигурност	0.25	-
9.	Готовност за извънредни ситуации, тренировки и учения.	1.0	-
9.1	Планиране при извънредни ситуации.	0.5	-
9.2	Тренировки и учения по сигурността. Оценяване на тренировки и учения по сигурността.	0.5	-
10.	Администриране на сигурността.	1.0	0.5
10.1	Документация и водене на записи.	0.25	0.25
10.2	Докладване на инциденти, свързани със сигурността.	0,25	0.25
10.3	Доброволна самооценка по сигурността на кораба	0,25	-
10.4	Мониторинг и контрол. Одити и инспекции по сигурността. Проверка и сертифициране на кораба.	0.25	-
11.	Обучение по сигурността.	1.0	-
11.1	Изисквания към обучението.	0.5	-
11.2	Техники за обучение	0.5	-
12.	Ситуационна игра	-	2.0
		14.0	4.5
	Изпит		1.0
	Общ хорариум на курса		19.5

12. МЕРКИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА

При провеждане на теоретичната подготовка и упражненията не се налага предприемане на мерки за безопасност извън обичайните такива.

13. ЛИТЕРАТУРА И ЗАПИСКИ ЗА КУРСИСТА

13.1. Литература

13.1.1. Директива 2005/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за повишаване на сигурността на пристанищата

13.1.2. Директива 2008/106/ ЕО на Европейския парламент и на съвета 19.11.2008 г. относно минималното ниво на обучение на морските лица

13.1.3. З а в я л о в , Ю., Колпаков А., Трусов Н., Современый терроризм и морской транспорт, BRS, С.П., 2005

13.1.4. Медникаров, Б. Сигурност на морската транспортна система. ВВМУ, Варна, 2008.

13.1.5. Guide for ship security, ABS March 2005, www.eagle.org

13.1.6. Guidance on the international ship and port facility (ISPS) code. International chamber of shipping, 2003

13.1.7. Lloyd's register and IDS international, Sample ship security procedures, 2003
Lloyd's register and IDS international, Sample ship security plan, 2003

13.2. Записки за курсиста:

13.2.1. Въведение в морската сигурност - знания и умения, които се придобият; история на проблема; актуални заплахи за морската сигурност; корабни и пристанищни операции. Политика по морска сигурност - международни и национални нормативни документи по морска сигурност; документи по морска сигурност, приети след 01.07.2004 г.; основни дефиниции; правни последици от действията или бездействието на офицера по сигурността на кораба; боравене с документи и комуникации, съдържащи информация за сигурността.

13.2.2. Отговорности по сигурността - на правителствата; на признатите организации по сигурността; на компанията, на кораба и на пристанищно съоръжение; на офицера по сигурността на кораба, компанията и пристанищното съоръжение; отговорности на членовете на корабния екипаж със специални задължения по сигурността и на персонала на пристанищното съоръжение със специални задължения по сигурността; отговорности на други категории персонал.

13.2.3. Оценка на сигурността на кораба - характеристика на заплахите за морската сигурност по типове и региони; методология за оценка на риска; инструменти за провеждане на оценка сигурността на кораба; инспектиране на сигурността на място; документиране на оценката на сигурността.

13.2.4. Оборудване по сигурността - системи и оборудване по сигурността; експлоатационни ограничения на тези системи; тестване, калибриране и поддръжката им - документиране; нови технически средства за защита на кораба.

13.2.5. План за сигурност на кораба - предназначение на плана за сигурност на кораба; съдържание; поверителност; прилагане; поддръжка и промяна на плана.

13.2.6. Идентифициране, разпознаване и реагиране на заплахи - откриване и разпознаване на оръжия, опасни субстанции и устройства; методи за физически претърсвания и ненаатрапчиви инспекции; изпълнение и координиране на претърсванията; недискриминационни методи за разкриване на лица, представляващи потенциални рискове; управление на тълпи и техники за контрол на човешки маси; техники, използвани за заобикаляне на мерките за сигурност.

13.2.7. Действия по сигурността на кораба - необходими действия при различни нива на сигурност; поддръжане на сигурността при взаимодействието кораб-пристанище; използване на декларацията за сигурност; изпълнение на процедурите за сигурност.

13.2.8. Готовност за извънредни ситуации, тренировки и учения - планиране при извънредни ситуации; тренировки и учения по сигурността; оценяването им.

13.2.9. Администриране на сигурността - документация и водене на записи; докладване на инциденти, свързани със сигурността; доброволна самооценка по сигурността на кораба; мониторинг и контрол; одити и инспекции по сигурността; проверка и сертифициране на кораба.

13.2.10. Обучение по сигурността - изисквания към обучението; техники за обучение.

14. АКТУАЛНОСТ НА КУРСА

Изискванията за провеждане на курса, тематичния план и тематичната програма са съставени в съответствие с допълнението на глава XI-2 към SOLAS 74, ISPS Code, методическите препоръки на ИМО Model Course 3.19, поправките на STCW Code, както е изменен и допълнен и изискванията на Наредба №6 за компетентност на морските лица в Република България.

При промяна на тези национални стандарти, обучаващата институция актуализира своята програма за курса в съответствие със своите процедури по управление на качеството.